

ΣΤΕ 455/2019 [ΝΟΜΙΜΗ Η ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΑΕΚ]

Περίληψη

- Ορισμένοι εκ των αιτούντων επικαλούνται προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός τους, ιδιότητες επαγγελματικές και επιστημονικές (αρχιτέκτονα, πολεοδόμοι, μηχανικοί, δημοσιογράφοι, συγγραφείς κ.λπ), καθώς και τις ιδιότητες του “μέλους συλλογικών φορέων”, του “ενδιαφερομένου”, του “ενεργού πολίτη” και του “ακτιβιστή κοινωνικών κινημάτων”. Καμία, όμως, από τις ιδιότητες αυτές δεν θα ήταν αρκετή να θεμελιώσει άμεσο και προσωπικό δεσμό των εν λόγω αιτούντων με την παρούσα υπόθεση, ώστε να στοιχειοθετείται έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 47 του π.δ. 18/1989, τούτο δε ισχύει ως προς όσους από τους αιτούντες πάντως δεν αναμείχθηκαν στην προηγηθείσα της εκδόσεως των προσβαλλομένων διοικητική διαδικασία, συμμετέχοντας στη διεξαχθείσα διαβούλευση. Η αντίθετη εκδοχή, πέραν των δυσχερειών που θα εμφάνιζε η απόδειξη ορισμένων από τις ιδιότητες αυτές (π.χ. του “ένεργου πολίτη” ή του “κοινωνικού ακτιβιστή”), θα οδηγούσε στην αναγνώριση εννόμου συμφέροντος στους εν λόγω αιτούντες για την άσκηση αιτήσεων ακυρώσεως, όχι μόνο κατά των προσβαλλομένων πράξεων, αλλά κάθε διοικητικής πράξης σχετικής με οποιοδήποτε έργο ή σχέδιο με δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και, μάλιστα, χωρίς συγκεκριμένη τοπική αναφορά. Περαιτέρω, όμως, οι αιτούντες επικαλούνται και την ιδιότητα του κατοίκου είτε του Δήμου Φιλαδέλφειας-Ν. Χαλκηδόνας είτε άλλου Δήμου του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας. Οι πρώτοι, ισχυριζόμενοι ότι η κατασκευή του επίμαχου έργου στην περιφέρεια του ίδιου Δήμου θα υποβαθμίσει τις συνθήκες διαβίωσής τους, έχουν προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως. Αλλά και οι κάτοικοι της ευρύτερης Αθήνας έχουν έννομο συμφέρον προσβολής πράξεων σχετικών με το συγκεκριμένο έργο, το οποίο, λόγω της σημασίας και των ευρύτερων επιπτώσεών του, προβλέπεται, και μάλιστα με ειδικές διατάξεις, από το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας-Αττικής.

Η προοπτική κατασκευής του επίμαχου έργου ήταν γνωστή στο κοινό ήδη από το έτος 2014, οπότε δημοσιεύθηκε ο ν. 4277/2014, οποίος περιέχει το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής και προβλέπει τη θέση του συγκεκριμένου έργου στο χώρο με λεπτομερή αριθμητική αναφορά όλων των πολεοδομικών μεγεθών που θα υλοποιηθούν κατά την κατασκευή του. Πριν από την έκδοση του νόμου αυτού, άλλωστε, είχε διενεργηθεί εκτεταμένη διαβούλευση, με τη συμμετοχή και του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας, είχε δε εκπονηθεί και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ομοίως υποβληθείσα σε διαβούλευση, η οποία περιελάμβανε το συγκεκριμένο έργο και εγκρίθηκε με το άρθρο 38 του ίδιου νόμου.

Περαιτέρω, ασκήθηκαν αιτήσεις ακυρώσεως κατά πράξεων εφαρμοστικών των ως άνω διατάξεων του ν. 4277/2014 από τον Ιανουάριο του 2015, εκδόθηκαν δε σχετικές αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά το μήνα Ιούνιο του 2015. Όπως, περαιτέρω, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του επίμαχου, προβλεπόμενου από τον ως άνω νόμο, έργου, κινήθηκε, πράγματι, με την υποβολή προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του (τότε) Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της από μηνός Μαρτίου 2015 μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ΜΠΕ υπήχθη σε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία παρατάθηκε με πράξη της ως άνω διοικητικής αρχής. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής υποβλήθηκαν απόψεις από πολίτες, αλλά και παρατηρήσεις μεγάλου αριθμού διοικητικών υπηρεσιών, καθώς και γνωμοδοτήσεις οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού. Έλαβε, επίσης, χώρα και διατύπωση απόψεων του ενδιαφερομένου κοινού προς την Περιφέρεια, οι οποίες διαβιβάσθηκαν ομοίως προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου. Τελικώς, εκδόθηκε η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου. Η απόφαση αυτή, πέραν της αναρτήσεώς της στο πλαίσιο του προγράμματος “Διαύγεια”, αναρτήθηκε και στον ειδικό δικτυακό τόπο του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η τελευταία αυτή ανάρτηση, η οποία, κατά τις εν λόγω διατάξεις, θα κινούσε και αφ' εαυτής την προθεσμία για την άσκηση της παρούσης αιτήσεως, είναι δε οπωσδήποτε ληπτέα υπόψη για τη συναγωγή της κρίσεως περί εμπροθέσμου, έλαβε χώρα στις 6.4.2016. Υπό τα δεδομένα αυτά, τεκμαίρεται, πάντως, ότι οι αιτούντες είχαν πλήρη γνώση της πρώτης προσβαλλόμενης υπουργικής απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε χρόνο απώτερο του εξηκονθημέρου από την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία κατατέθηκε μετά την πάροδο δεκαοκτώ μηνών. Πρέπει, επομένως, η αίτηση να απορριφθεί ως εκπρόθεσμη, καθ' ο μέρος πλήσσει την εν λόγω έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

Ο Φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού πρέπει να περιλαμβάνει μελέτη με το περιεχόμενο της ΤΕΠΕΜ, προσαρμοσμένη, όπως είναι αυτονόητο, στον ειδικό χαρακτήρα του φακέλου αυτού, δηλαδή στη διαφοροποίηση του σχεδιασμού του έργου. Η διαφοροποίηση αυτή, πάντως, πρέπει, από τη φύση του πράγματος, να είναι επουσιώδης και να υπαγορεύεται, κατά βάση, από τις τεχνικές ανάγκες της εφαρμογής, χωρίς, όμως, να παραβιάζει, κατά τα λοιπά, τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Η σιωπηρή αποδοχή του Φακέλου Συμμόρφωσης εκ μέρους της περιβαλλοντικής αρχής φέρει εκτελεστό χαρακτήρα και προβάλλεται παραδεκτώς με αίτηση ακυρώσεως, όπως θα ήταν προσβλητή και, τυχόν, ρητή πράξη της, με την οποία θα απέρριπτε το Φάκελο Συμμόρφωσης για το λόγο ότι ο τροποποιημένος σχεδιασμός του

έργου που περιέχει, δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις.

Η παρούσα αίτηση, με την οποία προσβάλλεται ο ίδιος ο “φάκελος συμμόρφωσης”, που έχει καταρτισθεί από ιδιώτη και δεν αποτελεί διοικητική πράξη, στρέφεται, καθ’ ερμηνεία του δικογράφου, κατά της σιωπηρής αποδοχής του φακέλου αυτού εκ μέρους της Διοικήσεως και ασκείται, από την άποψη αυτή, παραδεκτως. Κανένας, όμως, από τους προβαλλομένους λόγους ακυρώσεως δεν πλήσσει το περιεχόμενο ειδικώς του φακέλου αυτού και, κατά συνεκδοχή, της αποδοχής του, αφού οι προτεινόμενες με αυτόν τροποποιήσεις του σχεδιασμού του έργου είναι όλως επουσιώδεις και δεν αμφισβητούνται με την αίτηση καθ’ εαυτές. Εν όψει τούτων, η αίτηση είναι απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του εν λόγω “Φακέλου Συμμόρφωσης”, κατά του οποίου δεν προβάλλεται λόγος ακυρώσεως.

Η, κατ’ αρχήν, κατασκευή και λειτουργία Κέντρου Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού («της Α.Ε.Κ.», κατά τη διατύπωση του νέου Ρ.Σ.Α.) στην παρακείμενη του Άλσους Νέας Φιλαδέλφειας περιοχή συνδέεται με πολλούς από τους στόχους, προγράμματα και κατευθύνσεις του νέου Ρ.Σ.Α. και, μάλιστα, όχι μόνο με όσες από αυτές έχουν γενικό χαρακτήρα, αλλά και με διατάξεις του που εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις αυτές.

Κατά την έννοια των διατάξεων της οδηγίας, με την οποία καθιερώθηκε η υποχρέωση προηγούμενης εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, που τεκμαίρεται ότι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, εφόσον ανώτερου επιπέδου σχέδιο ή πρόγραμμα δεκτικό εξειδικεύσεως μέσω πράξεων κατώτερου επιπέδου σχεδιασμού, περιλαμβάνει επί μέρους σχέδιο ως διακεκριμένο υποσύνολο, ειδικώς ρυθμιζόμενο, και έχει υπαχθεί στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών του συνεπειών βάσει της ως άνω οδηγίας, τόσο κατά το γενικό του μέρος όσο και κατά το ρυθμιζόμενο διακεκριμένο υποσύνολό του, που έχει ειδικώς μελετηθεί, τυχόν κατώτερου σχεδίου, που αφορά ειδικώς στο εν λόγω υποσύνολο δεν υπόκειται σε περαιτέρω εκτίμηση των συνεπειών του, κατά την οδηγία αυτή, εφόσον εξαντλείται σε εξειδίκευση και εφαρμογή των σχετικών ειδικών ρυθμίσεων του ανωτέρου επιπέδου σχεδίου.

Το Ν.Ρ.Σ.Α. υποβλήθηκε πράγματι σε Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Περαιτέρω, η επιχειρηθείσα με το άρθρο 42 παρ. 4 του ν. 4277/2014 μετατόπιση και επέκταση ρυμοτομικών και οικοδομικών γραμμών στην περιοχή της ρητώς προβλεπόμενης μητροπολιτικής παρέμβασης του Άλσους Νέας Φιλαδέλφειας δεν προϋπέθετε την εκπόνηση νέας Σ.Μ.Π.Ε., πέραν, δηλαδή, αυτής που είχε ήδη εκπονηθεί για το ίδιο το ν. Ρ.Σ.Α. και είχε προβλέψει και μελετήσει όχι μόνο το επίμαχο αθλητικό κέντρο, αλλά και τις βασικές χρήσεις γης (πολιτισμού, αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας και αναψυχής), καθώς και την ανάπλαση της περιοχής που το περιβάλλει. Τούτο δε, για το λόγο ότι η μετατόπιση αυτή συνιστά εντοπισμένη

τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής και δεν αποτελεί παρά εξειδίκευση και εφαρμογή της ως άνω υπαχθείσης σε Σ.Μ.Π.Ε. μητροπολιτικής παρέμβασης, οι επιπτώσεις της οποίας στο περιβάλλον, ως σχεδίου, έχουν μελετηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, περαιτέρω δε, με την τροποποίηση, καθορίζονται, εντός του πλαισίου του ν. Ρ.Σ.Α., οι ακριβείς χρήσεις γης, τα ακριβή πολεοδομικά μεγέθη και η ακριβής όδευση των ρυμοτομικών γραμμών που θα υλοποιήσουν την ήδη προβλεφθείσα από το ν. Ρ.Σ.Α. και υπαχθείσα σε Σ.Μ.Π.Ε. ανάπλαση. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι η επιχειρηθείσα με το άρθρο 42 παρ. 4 του ν. 4277/2014 χάραξη των ρυμοτομικών γραμμών, δηλαδή το σχέδιο επί του οποίου στηρίζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις, πάσχει λόγω μη εκπονήσεως ΣΜΠΕ.

Με την αίτηση προβάλλεται σειρά λόγων ακυρώσεως σχετικών με την αρτιότητα των μελετών που συνάπτονται με το οδικό δίκτυο πέριξ του υπό κατασκευήν Κέντρου της ΑΕΚ. Μέρος των λόγων αυτών αναφέρεται στο έργο της ταπείνωσης και κάλυψης τμήματος της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, ως προς το οποίο, όμως, όπως και οι αιτούντες συνομολογούν, δεν έχει ακόμη εκδοθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων και μάλιστα, προσβαλλόμενη με την αίτηση και, επομένως, η νομιμότητα των επί μέρους ρυθμίσεων και λεπτομερειών κατασκευής του δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης. Και γίνεται μεν, κατά τα προαναφερόμενα, μνεία της σχετικής με το έργο αυτό Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο προοίμιο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του κυρίως έργου, τούτο όμως έχει την έννοια ότι το περιεχόμενο της μελέτης αυτής έχει συνεκτιμηθεί προκειμένου να διαμορφωθεί το περιεχόμενο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του ίδιου του Κέντρου. Το γεγονός αυτό, ότι, δηλαδή έχει συνεκτιμηθεί η ΜΠΕ του δευτερεύοντος έργου της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, τη νομιμότητα του οποίου αμφισβητούν οι αιτούντες, δεν προσάπτει, πάντως, πλημμέλεια στην, εκπροθέσμως άλλωστε, προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ. Αντιθέτως, η συνεκτίμησή του, τόσο κατά το στάδιο της εγκρίσεως των προσβαλλομένων περιβαλλοντικών όρων όσο και κατά την έκδοση των λοιπών προσβαλλομένων πράξεων, υπήρξε επιβεβλημένη από την διέπουσα την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων νομοθεσία [άρθρο 11 του ν. 4014/2011, του παραρτήματος ΙΙ του ίδιου νόμου, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, καθώς και της 170225/20.1.2014 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 135)], η οποία επιτάσσει, κατά την έννοιά της, να λαμβάνεται υπόψη με κάθε δυνατή ακρίβεια κατά τη μελέτη το πραγματικό υπόβαθρο αναφοράς του έργου, στο οποίο περιλαμβάνονται άλλα έργα που έχουν ήδη εκτελεστεί ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, μελετηθεί ή αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικώς και αναμένεται να επιδράσουν στο έργο ή να επηρεαστούν από αυτό. Κατά συνέπεια, νομίμως ελήφθη υπόψη το έργο της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, οι προβαλλόμενοι κατά του οποίου λόγοι θα ήταν, άλλωστε, απορριπτέοι διότι πλήσσουν το ουσιαστικό και τεχνικό περιεχόμενο της σχετικής μελέτης, τούτο δε τόσο κατά το στάδιο της εκπροθέσμως προσβαλλομένης ΑΕΠΟ, όσο και κατά το στάδιο της τρίτης προσβαλλομένης απόφασης περί εγκρίσεως

υψομετρικής μελέτης των δύο αδιάνοικτων πεζόδρομων του Ο.Τ. 295.

Εξάλλου, οι σχετικοί με τον καθορισμό των υψομετρικών σταθμών λόγοι ακυρώσεως, οι οποίοι εκκινούν από την αντίστροφη εκδοχή, ότι, δηλαδή, μη νομίμως οι στάθμες του κυρίως έργου καθορίζονται χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η αδειοδότηση του έργου της ταπείνωσης της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, είναι επίσης απορριπτέοι, διότι, πέραν του ότι πλήσσουν την εκπροθέσμως προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, αυτή, πάντως, έχει εκδοθεί, κατά τα προαναφερόμενα, κατόπιν συνεκτιμήσεως της ΜΠΕ του έργου αυτού. Εφόσον, τέλος, ο λόγος έχει την έννοια ότι μη νομίμως τα αμφισβητούμενα οδικά έργα αδειοδοτούνται με διαφορετικές διαδικασίες, αυτός είναι και πάλι απορριπτέος, διότι από καμία διάταξη δεν απαγορεύεται η αυτοτελής περιβαλλοντική ή άλλη αδειοδότηση ορισμένου έργου χωρίς την ταυτόχρονη αδειοδότηση άλλων, που ενδεχομένως θα κατασκευαστούν εξαιτίας του ή σε συσχέτιση με αυτό, ιδίως, μάλιστα, όταν η προοπτική κατασκευής και η αναγκαιότητα τους είναι γνωστές στη Διοίκηση και έχουν και αυτές μελετηθεί στο πλαίσιο της εξέτασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του αδειοδοτούμενου έργου. Αντιθέτως, μάλιστα, η αυτοτελής περιβαλλοντική αδειοδότηση ενός έργου έναντι των συνδεομένων με αυτό μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να καθίσταται επιβεβλημένη από τη διαφορά της κλίμακας και των χαρακτηριστικών του, η οποία ενδέχεται να επιβάλλει την τήρηση διαφορετικής διαδικασίας και την εκπόνηση μελετών διαφορετικών προδιαγραφών και περιεχομένου.

Με την αίτηση προβάλλεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις παραβιάζουν τις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 9 (περί προστασίας του αθλητισμού), 21 παρ. 3 (περί κρατικής μέριμνας για την υγεία και προστασία της νεότητας) και 24 παρ. 1-2 (περί προστασίας του περιβάλλοντος) του Συντάγματος και αντιβαίνουν στους σκοπούς τόσο της αρχικής παραχώρησης της έκτασης από το Ελληνικό Δημόσιο προς το αθλητικό σωματείο της Α.Ε.Κ., η οποία είχε διενεργηθεί κατά το παρελθόν, όσο και της νέας παραχώρησης με το άρθρο 42 παρ. 1 του ν. 4277/2014. Τούτο, διότι το έργο αφορά γήπεδο αμιγώς επαγγελματικού ποδοσφαίρου και δεν προβλέπεται η χρήση του από κανένα τμήμα του ερασιτεχνικού σωματείου, με συνέπεια τη στέρηση της δυνατότητας ερασιτεχνικής άθλησης για τους κατοίκους, αλλά και την παραβίαση του καταστατικού του παρεμβαίνοντος σωματείου. Οι προσβαλλόμενες, όμως, πράξεις και, κατ' εξοχήν, η ΑΕΠΟ, επιτρέπουν τις χρήσεις γης που προβλέπει σχετικώς το άρθρο 42 του ν. 4277/2014, εξειδικεύοντας κατά τούτο το ν. ΡΣΑ, όπως είναι, άλλωστε, και Συνταγματικώς επιβεβλημένο. Μεταξύ δε των επιτρεπόμενων χρήσεων είναι και οι αθλητικές, με τις βοηθητικές τους εξυπηρετήσεις, οι οποίες, κατά τον ισχύοντα σχεδιασμό, οφείλουν να έχουν υπερτοπικό και, μάλιστα, μητροπολιτικό χαρακτήρα. Οι χρήσεις αυτές προβλέπονται, εξάλλου, από τον ίδιο το ν. 4277/2014, ο οποίος ορίζει παραλλήλως ότι η παραχώρηση της επίμαχης έκτασης απέβλεψε και στην εκπλήρωση καταστατικών σκοπών του ερασιτεχνικού σωματείου της ΑΕΚ και, επομένως, θεωρούνται αυταποδείκτως ως συμβατές με τους καταστατικούς αυτούς

σκοπούς από τον ίδιο το νομοθέτη. Το ζήτημα, τέλος, αν και σε ποιό βαθμό θα αναπτύσσονται εκεί και ερασιτεχνικές αθλητικές δραστηριότητες δεν αποτελεί, πάντως, αντικείμενο ούτε της ΑΕΠΟ, η οποία αδειοδοτεί περιβαλλοντικώς το, καταρχήν, προβλεπόμενο από το νόμο έργο, ούτε πολύ περισσότερο, των λοιπών προσβαλλομένων πράξεων. Πρέπει, επομένως και οι λόγοι αυτοί να απορριφθούν.

Προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη άδεια δόμησης εκδόθηκε μη νομίμως, διότι το ακίνητο επί του οποίου επιτρέπεται η κατασκευή του επίμαχου έργου αποτελεί ακίνητο εκτός συναλλαγής, τούτο δε συνιστά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 175 (απαγόρευση διάθεσης εκ του νόμου, 966 και 971 (πράγματα εκτός συναλλαγής) του Αστικού Κώδικα. Παραβιάζονται, επίσης, κατά τα προβαλλόμενα, όσα ορίστηκαν στην 62032/2.9.1934 απόφαση του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως, με την οποία τμήμα της έκτασης που είχε αφιερωθεί στη δημιουργία και επέκταση προσφυγικού συνοικισμού, εμβαδού 26.621,50 τ.μ. παραχωρήθηκε, στη συνέχεια, δωρεάν στην Α.Ε.Κ. προς ανέγερση των αθλητικών της εγκαταστάσεων.

Οι προσβαλλόμενες πράξεις, όμως, έχουν ως νόμιμο έρεισμα το άρθρο 42 του ν. 4277/2014, δηλαδή διατάξεις τυπικού νόμου, που ρυθμίζουν ειδικώς το συγκεκριμένο έργο, των οποίων το κύρος δεν επηρεάζεται, πάντως, από τις προβλέψεις του Αστικού Κώδικα, δηλαδή ομοίως τυπικού νόμου, που αναφέρονται στα εκτός συναλλαγής πράγματα. Ούτε, εξάλλου, θα ήταν νοητό να καθίσταται ανίσχυρος ο ως άνω τυπικός νόμος για το λόγο ότι ρυθμίζει το ίδιο θέμα κατά τρόπο που αποκλίνει του περιεχομένου προγενέστερης υπουργικής απόφασης. Οι σχετικοί λόγοι ακυρώσεως είναι, κατά συνέπεια, απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Είναι, ομοίως, αβάσιμοι οι συναφείς ισχυρισμοί των αιτούντων, σύμφωνα με τους οποίους η εκμετάλλευση του χώρου από ανώνυμη, κερδοσκοπική εταιρεία θίγει το δημόσιο συμφέρον, αφού, πάντως, οι διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 2 του ν. 4277/2014 παρέχουν τη δυνατότητα στο σωματείο της ΑΕΚ να συνάψει συμβάσεις με τρίτους με αντικείμενο την εκπλήρωση των σκοπών της παραχώρησης, οι διατάξεις δε αυτές, μη αποκλείοντας τις κερδοσκοπικές εταιρείες ως αντισυμβαλλομένους της ΑΕΚ, σε κανένα υπέρτερης ισχύος κανόνα δικαίου δεν αντίκεινται.

Εφόσον εγείρονται σοβαρές αμφισβητήσεις ή αμφιβολίες ως προς την έκταση ή την κυριότητα του οικοπέδου, για το οποίο ζητείται η χορήγηση οικοδομικής άδειας, ή ως προς την ύπαρξη εν γένει δικαιωμάτων, εμπράγματων ή άλλων, που επηρεάζουν τη δόμηση του οικοπέδου, η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, προκειμένου να αποφασίσει εάν θα προβεί ή όχι στην έγκριση δόμησης, έχει υποχρέωση να εξετάσει και να κρίνει παρεμπιπτόντως το ζήτημα αυτό, του οποίου, πάντως, η τελική επίλυση ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Αναλόγως του πορίσματος της παρεμπιπτούσας αυτής έρευνας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, να προβεί στην έγκριση δόμησης και ακολούθως να εκδόσει την άδεια ή να αρνηθεί τη χορήγηση της, μπορεί δε κατ' αρχήν να προβεί και στην

ανάκληση χορηγηθείσης αδείας.

Προβάλλεται ότι οι προσβαλλόμενες έγκριση και άδεια δόμησης, οι οποίες εκδόθηκαν κατόπιν αιτήσεως συνυποβληθείσης από τον ως άνω εκπρόσωπο του σωματείου της ΑΕΚ και την δεύτερη παρεμβαίνουσα εταιρεία «Δικέφαλος Α.Ε.», δηλαδή πρόσωπα μη νομιμοποιούμενα προς τούτο, είναι παράνομες και ακυρωτές. Τα ζητήματα, όμως, αυτά δεν συνδέονται με την, μη εν προκειμένω αμφισβητούμενη, κυριότητα ή με το ακριβές εμβαδόν του επίμαχου ακινήτου αλλά με τη συνδρομή ιδιοτήτων που επιτρέπουν σε φυσικά πρόσωπα να μετέχουν σε όργανα διοίκησης ιδιωτικών νομικών προσώπων ή να τα εκπροσωπούν, καθώς και με διαδικασίες στο εσωτερικό των εν λόγω νομικών προσώπων, δεν μπορούν δε να ελεγχθούν παρεμπιπτόντως από την πολεοδομική αρχή, προκειμένου αυτή να ασκήσει την αρμοδιότητα έγκρισης δόμησης. Και τούτο, διότι η σχετική παρεμπόδιση αρμοδιότητα της πολεοδομικής υπηρεσίας επί ιδιωτικού δικαίου ζητημάτων οριοθετείται από το σκοπό που επιβάλλει τη νομοθετική καθιέρωσή της, την παρεμπόδιση, δηλαδή, της ανοικοδόμησης αλλοτρίων ακινήτων από τρίτους. Δεν εμπίπτει, επομένως, στην αρμοδιότητα αυτή η έρευνα ιδιοτήτων φυσικών προσώπων και διαδικασιών, οι οποίες διασφαλίζουν την έγκυρη εκδήλωση της βούλησης νομικών προσώπων κατα το αστικό ή εμπορικό δίκαιο, πολύ περισσότερο όταν η έρευνα αυτή θα προϋπέθετε την απόδειξη πραγματικών γεγονότων που η πολεοδομική υπηρεσία δεν είναι νοητό να διεξαγάγει. Περαιτέρω και, εν πάση περιπτώσει, οι αμφιβολίες ως προς το δικαίωμα της δεύτερης παρεμβαίνουσας να υποβάλει αίτηση για ανοικοδόμηση, οι οποίες είχαν γεννηθεί στη Διοίκηση σε χρόνο που δεν είχε καταρτισθεί η από 3.2.2015 σύμβαση με το παραχωρησιούχο αθλητικό σωματείο, θεωρήθηκε σιωπηρώς ότι δεν συνέτρεχαν πλέον μετά την κατάρτιση της συμβάσεως αυτής, αφού, μαλιστα, στη διαδικασία που προηγήθηκε της έγκρισης και της άδειας δόμησης συνέπραξαν και όργανα του ίδιου του παραχωρησιούχου σωματείου κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται πληρως ότι δεν επρόκειτο να επιτραπεί η ανέγερση κτηρίου, από στερούμενο σχετικού δικαιώματος. Υφ' οιανδήποτε, τέλος, εκδοχή, ακόμη δηλαδή και αν η πολεοδομική αρχή εδικαιούτο, υπό τις ως άνω συνθήκες, να ελέγξει παρεμπιπτόντως το κύρος της από 3.2.2015 συμβάσεως, η σχετική με το ζήτημα αυτό 8648/2017 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, δημοσιευθείσα στις 20.9.2017, δηλαδή μετά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων δόμησης, δεν θα μπορούσε, προεχόντως για το λόγο αυτό, να ληφθεί υπόψη, η δε έκδοσή της δεν καθιστά για τους προεκτεθέντες λόγους ακυρωτές για υψιγενή λόγο τις εν λόγω πράξεις. Τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι, όπως προβάλλεται με την παρέμβαση, εκδόθηκε, επίσης, μεταγενεστέρως, νεώτερη από 11.07.2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του αυτού Σωματείου, με περιεχόμενο όμοιο με την προηγηθείσα. Πρέπει, επομένως, και οι λόγοι αυτοί να απορριφθούν.

Τέλος, προβάλλεται σειρά λόγων ακυρώσεως, σχετικών με τις συγκοινωνιακές υποδομές της περιοχής και την προσπελασιμότητα του έργου. Τα ζητήματα, όμως,

αυτά έχουν αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο Μελέτης Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων, η οποία εντάσσεται στο Παράρτημα Γ' της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου, το ουσιαστικό περιεχόμενο του οποίας θα ήταν ακυρωτικώς ανέλεγκτο, ακόμη και αν η ΑΕΠΟ είχε προσβληθεί εμπροθέσμως.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Χ. Ντουχάνης

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της 17282/1.4.2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για το έργο «Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής», κύριοι του οποίου φέρονται το αθλητικό σωματείο «ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Α.Ε.Κ.)» και η ανώνυμη εταιρεία με τον διακριτικό τίτλο «Δ. ΑΕ», β) του 32640/18.7.2017 φακέλου συμμόρφωσης τελικού σχεδιασμού του ίδιου έργου, γ) της ΔΟΥ/οικ/3246/15.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με την οποία εγκρίθηκε η υψομετρική μελέτη των δύο αδιάνοικτων πεζόδρομων του Ο.Τ. 295 του Ρυμοτομικού Σχεδίου του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας, που συνδέονται με το ίδιο έργο δ) της 85/25.7.2017 έγκρισης δόμησης της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο έργο και τη συνδεδεμένη με αυτό κοπή δένδρων και ε) της 85/25.7.2017 άδειας δόμησης του ίδιου έργου, που εκδόθηκε από την ίδια ως άνω Διεύθυνση.

3. Επειδή, αρμόδιο για την εκδίκαση της αιτήσεως ακυρώσεως κατά το μέρος που στρέφεται κατά της έγκρισης και της άδειας δόμησης, είναι το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών (άρθρο 1 παρ. 1 περ. θ' του ν. 702/1977, Α' 268, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2944/2001, Α' 222). Δεδομένου, όμως, ότι η εκδίκαση των λοιπών προσβαλλόμενων πράξεων, και, ιδίως, της χρονικώς πρότερης έγκρισεως περιβαλλοντικών όρων, ανήκει στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, συντρέχει νόμιμος λόγος, συνιστάμενος στην οικονομία της δίκης, να κρατηθεί η υπόθεση στο σύνολό της και να δικασθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 1968/1991 (Α' 150) (πρβλ. ΣτΕ 1898/2017, 3176/2015 7μ. κ.ά.) [βλ. και άρθρο 67 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, Α' 8].

4. Επειδή, το δικόγραφο της αιτήσεως υπογράφεται από δικηγόρο ως πληρεξούσιο των αιτούντων. Κατά τη συζήτηση, όμως, της υπόθεσης οι εκ των αιτούντων Α. - Λ. Γ. και Α. Π. δεν παρέστησαν με πληρεξούσιο δικηγόρο ούτε νομιμοποίησαν τον υπογράφοντα δικηγόρο κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 (Α' 8),

όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2479/1997 (Α΄ 67). Και εμφανίσθηκε, μεν, στο ακροατήριο δικηγόρος, ο οποίος ζήτησε από τον Πρόεδρο και έλαβε προθεσμία για τη νομιμοποίησή του, εντός, όμως, της χορηγηθείσης προθεσμίας δεν προσκόμισε νομιμοποιητικά στοιχεία για τους εν λόγω δύο αιτούντες. Κατόπιν τούτου, η αίτηση είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το ως άνω άρθρο 27 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει, ως προς τους ανωτέρω δύο αιτούντες.

5. Επειδή, ορισμένοι εκ των αιτούντων επικαλούνται προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός τους, ιδιότητες επαγγελματικές και επιστημονικές (αρχιτέκτονα, πολεοδόμοι, μηχανικοί, δημοσιογράφου, συγγραφέα κ.λπ.), καθώς και τις ιδιότητες του "μέλους συλλογικών φορέων", του "ενδιαφερομένου", του "ενεργού πολίτη" και του "ακτιβιστή κοινωνικών κινημάτων". Καμία, όμως, από τις ιδιότητες αυτές δεν θα ήταν αρκετή να θεμελιώσει άμεσο και προσωπικό δεσμό των εν λόγω αιτούντων με την παρούσα υπόθεση, ώστε να στοιχειοθετείται έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 47 του π.δ. 18/1989, τούτο δε ισχύει, πάντως, ως προς όσους από τους αιτούντες αυτούς δεν αναμείχθηκαν στην προηγηθείσα της εκδόσεως των προσβαλλομένων διοικητική διαδικασία, συμμετέχοντας στη διεξαχθείσα διαβούλευση. Η αντίθετη εκδοχή, πέραν των δυσχερειών που θα εμφάνιζε η απόδειξη ορισμένων από τις ιδιότητες αυτές (π.χ. του "ενεργού πολίτη" ή του "κοινωνικού ακτιβιστή"), θα οδηγούσε στην αναγνώριση εννόμου συμφέροντος στους εν λόγω αιτούντες για την άσκηση αιτήσεων ακυρώσεως, όχι μόνο κατά των προσβαλλομένων πράξεων, αλλά κάθε διοικητικής πράξης σχετικής με οποιοδήποτε έργο ή σχέδιο με δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και, μάλιστα, χωρίς συγκεκριμένη τοπική αναφορά. Περαιτέρω, όμως, οι αιτούντες επικαλούνται και την ιδιότητα του κατοίκου είτε του Δήμου Φιλαδέλφειας - Ν. Χαλκηδόνας είτε άλλου Δήμου του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας. Οι πρώτοι, ισχυριζόμενοι ότι η κατασκευή του επίμαχου έργου στην περιφέρεια του ίδιου Δήμου θα υποβαθμίσει τις συνθήκες διαβίωσής τους, έχουν προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως. Αλλά και οι κάτοικοι της ευρύτερης Αθήνας έχουν έννομο συμφέρον προσβολής πράξεων σχετικών με το συγκεκριμένο έργο, το οποίο, λόγω της σημασίας και των ευρύτερων επιπτώσεών του, προβλέπεται, και μάλιστα με ειδικές διατάξεις, από το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας - Αττικής (ν. 4277/2014, βλ. κατωτ.) (πρβλ. ΣτΕ 2152/2015 Ολομ., 2274/2000 Ολομ. κ.ά.).

6. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνουν με κοινό δικόγραφο υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων (α) το αθλητικό σωματείο με την επωνυμία «ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Α.Ε.Κ.)», στο οποίο, με τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 1 του ν. 4277/2014, παραχωρήθηκε κατά χρήση, διοίκηση και διαχείριση έκταση 29.121 τ.μ. στην κτηματική περιφέρεια του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας Αττικής για την εκπλήρωση του καταστατικού σκοπού του σωματείου και την ανέγερση του Κέντρου Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού «Αγία Σοφία - Νέα

Φιλαδέλφεια», και (β) η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δ. 1. Κ. Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «Δ. ΑΕ», η οποία έχει αναλάβει, δυνάμει της από 3.2.2015 σύμβασης με το ως άνω αθλητικό σωματείο, τη δημιουργία του ως άνω Κέντρου (ΣΤΕ 3089/2017) και είναι δικαιούχος των προσβαλλομένων αδειών και εγκρίσεων. Το εν λόγω έννομο συμφέρον της δεύτερης παρεμβαίνουσας παραμένει ενεστώς, παρά την αμφισβήτηση του κύρους της ως άνω από 3.2.2015 σύμβασης εκ μέρους των αιτούντων, αφού η βασιμότητα των σχετικών ισχυρισμών τους δεν είναι, πάντως, προφανής και, κατά τα λοιπά, δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης (βλ. κατωτέρω, σκέψη 21).

7. Επειδή, η προοπτική κατασκευής του επίμαχου έργου ήταν γνωστή στο κοινό ήδη από το έτος 2014, οπότε δημοσιεύθηκε ο ν. 4277/2014 (Α΄ 156), ο οποίος περιέχει το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής και προβλέπει τη θέση του συγκεκριμένου έργου στο χώρο με λεπτομερή αριθμητική αναφορά όλων των πολεοδομικών μεγεθών που θα υλοποιηθούν κατά την κατασκευή του. Πριν από την έκδοση του νόμου αυτού, άλλωστε, είχε διενεργηθεί εκτεταμένη διαβούλευση, με τη συμμετοχή και του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνος, είχε δε εκπονηθεί και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ομοίως υποβληθείσα σε διαβούλευση, η οποία περιελάμβανε το συγκεκριμένο έργο (βλ. ΣΤΕ 3089/2017) και εγκρίθηκε με το άρθρο 38 του ίδιου νόμου. Περαιτέρω, ασκήθηκαν αιτήσεις ακυρώσεως κατά πράξεων εφαρμοστικών των ως άνω διατάξεων του ν. 4277/2014 από τον Ιανουάριο του 2015, εκδόθηκαν δε σχετικές αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά το μήνα Ιούνιο του 2015. Όπως, περαιτέρω, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του επίμαχου, προβλεπομένου από τον ως άνω νόμο, έργου, κινήθηκε, πράγματι, με την υποβολή, με το 133/30.3.2015 έγγραφο της δεύτερης παρεμβαίνουσας «Δ. Α.Ε.» προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του (τότε) Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της από μηνός Μαρτίου 2015 μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ΜΠΕ υπήχθη σε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία παρατάθηκε με την 152063/18.9.2015 πράξη της ως άνω διοικητικής αρχής. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής υποβλήθηκαν από πολίτες, αλλά και παρατηρήσεις μεγάλου αριθμού διοικητικών υπηρεσιών, καθώς και γνωμοδοτήσεις οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού. Έλαβε, επίσης, χώρα και διατύπωση απόψεων του ενδιαφερομένου κοινού προς την Περιφέρεια, οι οποίες διαβιβάσθηκαν ομοίως προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου. Τελικώς, εκδόθηκε η πρώτη προσβαλλόμενη 17282/1.4.2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου. Η απόφαση αυτή, πέραν της αναρτήσεώς της στο πλαίσιο του προγράμματος "Διαύγεια" (ν. 3861/2010, Α΄ 112), αναρτήθηκε και στον ειδικό δικτυακό τόπο του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 19α του ν. 4014/2011 (Α΄ 209) και 1 της 21398/2.5.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 1470). Η τελευταία αυτή ανάρτηση, η οποία, κατά τις εν λόγω διατάξεις, θα κινούσε και αφ΄ εαυτής την προθεσμία για την άσκηση της παρούσης αιτήσεως (ΣτΕ 674/2018 επταμ.), είναι δε οπωσδήποτε ληπτέα υπόψη για τη συναγωγή της κρίσεως περί εμπροθέσμου, έλαβε χώρα στις 6.4.2016. Υπό τα δεδομένα αυτά, τεκμαίρεται, πάντως, ότι οι αιτούντες είχαν πλήρη γνώση της πρώτης προσβαλλόμενης 17282/1.4.2016 υπουργικής απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε χρόνο απώτερο του εξηκονθημέρου από την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία κατατέθηκε μετά την πάροδο δεκαοκτώ μηνών. Πρέπει, επομένως, η αίτηση να απορριφθεί ως εκπρόθεσμη, καθ΄ ό μέρος πλήσσει την εν λόγω έγκριση περιβαλλοντικών όρων (άρθρο 46 παρ. 1 του π.δ. 18/1989).

8. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), “Σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται, πριν από την έναρξη της κατασκευής, να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του παρόντος, με τον οποίο τεκμηριώνεται ότι δεν επέρχονται σημαντικές αρνητικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και, επομένως, εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με την ισχύουσα ΑΕΠΟ. Ο φάκελος αυτός αποτελεί στοιχείο για την ενημέρωση του φακέλου της ΜΠΕ”. Εξάλλου, στο άρθρο 7 παρ. 11 του ίδιου νόμου καθορίζεται το περιεχόμενο της Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ), δηλαδή της μελέτης που καταρτίζεται μετά την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και αναφέρεται στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις, τους αποθεσιοθαλάμους, την αντιθρομβική προστασία, την εξυπηρέτηση των αυτοκινήτων, την εξειδίκευση των τεχνικών μέτρων και όρων της ΑΕΠΟ κ.λπ. Περαιτέρω, κατ΄ εξουσιοδότηση του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 4014/2011, εκδόθηκε η 167563/ΕΥΠΕ/15.4.2013 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπλ. ΥΠΕΚΑ (Β΄ 964), στο άρθρο 8 της οποίας προβλέπεται ότι ο φορέας του έργου μπορεί να υποβάλει στην περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού (παρ. 1), ότι με το φάκελο αυτό τεκμηριώνεται η συμμόρφωση της τεχνικής μελέτης προς την ισχύουσα ΑΕΠΟ (παρ. 2) και ότι ο φάκελος αυτός, η υποβολή του οποίου δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση τροποποίησης της ΑΕΠΟ, εφόσον συντρέχει περίπτωση, αποτελεί στοιχείο ενημέρωσης του φακέλου της ΑΕΠΟ και δεν εγκρίνεται ούτε αξιολογείται από την περιβαλλοντική αρχή (παρ. 3).

9. Επειδή, από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι ο Φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού πρέπει να περιλαμβάνει μελέτη με το περιεχόμενο της ΤΕΠΕΜ, προσαρμοσμένη, όπως είναι αυτονόητο, στον ειδικό χαρακτήρα του φακέλου αυτού, δηλαδή στη διαφοροποίηση του σχεδιασμού του έργου. Η διαφοροποίηση αυτή, πάντως, πρέπει, από τη φύση του πράγματος, να είναι επουσιώδης και να υπαγορεύεται, κατά βάση, από τις τεχνικές ανάγκες της εφαρμογής, χωρίς, όμως, να

παραβιάζει, κατά τα λοιπά, τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, όπως, άλλωστε, προκύπτει από το άρθρο 7 παρ. 11 περ. δ' του ν. 4014/2011, σύμφωνα με το οποίο περιεχόμενο της ΤΕΠΕΜ αποτελεί η συμμόρφωση της ίδιας με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Καθόσον, εξάλλου, αφορά τη διαδικασία κατάρτισης και υποβολής του φακέλου στη Διοίκηση, η οποία ρυθμίζεται από την ως άνω υπουργική απόφαση, οι διατάξεις της τελευταίας, ερμηνευόμενες ενόψει του εξουσιοδοτικού νόμου, ο οποίος δεν επιτρέπει, καταρχήν, την υλοποίηση σχεδιασμού διαφορετικού έναντι του μελετηθέντος από το φορέα του έργου και αδειοδοτημένου από τη Διοίκηση, έχουν την έννοια ότι η τροποποίηση, όπως αυτή μελετάται από το φορέα και περιλαμβάνεται στο Φάκελο Συμμόρφωσης, τίθεται υπό την έγκριση της Διοίκησης, έστω και αν αυτή δεν εκδηλώνεται πανηγυρικώς με ρητή πράξη της περιβαλλοντικής αρχής, αλλά συνάγεται σιωπηρώς. Με τα δεδομένα αυτά, η σιωπηρή αποδοχή του Φακέλου Συμμόρφωσης εκ μέρους της περιβαλλοντικής αρχής φέρει εκτελεστό χαρακτήρα και προσβάλλεται παραδεκτώς με αίτηση ακυρώσεως, όπως θα ήταν προσβλητή και, τυχόν, ρητή πράξη της, με την οποία θα απέρριπτε το Φάκελο Συμμόρφωσης για το λόγο ότι ο τροποποιημένος σχεδιασμός του έργου που περιέχει, δεν πληροί τις προαναφερόμενες νόμιμες προϋποθέσεις.

10. Επειδή, εν προκειμένω, το μήνα Ιούλιο 2017 καταρτίσθηκε τεχνική μελέτη από πολιτικό μηχανικό, κάτοχο πτυχίου περιβαλλοντικών μελετών Γ' Τάξης, η οποία συγκροτεί τον υποβληθέντα στη Διοίκηση (32640/18.7.2017) Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού του επίμαχου έργου. Κατά τα διαλαμβανόμενα στη μελέτη, ο μελετητής έκρινε αναγκαία τη σύνταξη του φακέλου εξαιτίας μικρής διαφοροποίησης του σχεδιασμού του αδειοδοτημένου έργου κατά το στάδιο που ακολούθησε την (πρώτη προσβαλλόμενη) ΑΕΠΟ. Οι επερχόμενες διαφοροποιήσεις περιγράφονται σε ειδικό κεφάλαιο της μελέτης (σελ. 30 επ.) και είναι η μείωση του ύψους των όψεων κατά 2 μ., η κατάργηση της τελευταίας κερκίδας και η συνακόλουθη μείωση των θεατών κατά 800, η ταπείνωση και αλλαγή κλίσης της υδρορροής, η κατάργηση τόξων του κεντρικού τομέα των όψεων και η αντικατάσταση των επαναλαμβανόμενων στοιχείων (καμαρών) από ανοίγματα ορθογωνικής μορφής, η απομάκρυνση της επιφάνειας πλαγιοκάλυψης από την όψη και η αλλαγή της κλίσης της, η τροποποίηση της διάτρησης του υλικού πλαγιοκάλυψης για λόγους αερισμού, η ελαφρά μετατόπιση των καθέτων μεταλλικών κιγκλιδωμάτων και η αύξηση των υποστυλωμάτων του ισογείου κατά 30 εκ. Η συμβατότητα των αλλαγών αυτών με την ΑΕΠΟ τεκμηριώνεται στο ίδιο σημείο της μελέτης, όπου εκτίθενται και οι λόγοι για την πραγματοποίησή τους. Όπως, εξάλλου, προκύπτει από το φάκελο της υπόθεσης (47140/23.11.2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ προς το Συμβούλιο της Επικρατείας), με το 238/18.7.2017 έγγραφο της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ο Φάκελος Συμμόρφωσης υποβλήθηκε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ, στην οποία περιήλθε αυθημερόν (Α.Π. 32640/18.7.2017). Υπό τα δεδομένα αυτά, η παρούσα αίτηση, με την οποία προσβάλλεται ο ίδιος ο "φάκελος συμμόρφωσης", που έχει καταρτισθεί από ιδιώτη και δεν αποτελεί διοικητική πράξη, στρέφεται, καθ'

ερμηνεία του δικογράφου, κατά της σιωπηρής αποδοχής του φακέλου αυτού εκ μέρους της Διοικήσεως και ασκείται, από την άποψη αυτή, παραδεκτώς. Κανένας, όμως, από τους προβαλλομένους λόγους ακυρώσεως δεν πλήσσει το περιεχόμενο ειδικώς του φακέλου αυτού και, κατά συνεκδοχή, της αποδοχής του, αφού, κατά τα προαναφερόμενα, οι προτεινόμενες με αυτόν τροποποιήσεις του σχεδιασμού του έργου είναι όλως επουσιώδεις και δεν αμφισβητούνται με την αίτηση καθ' εαυτές. Ενόψει τούτων, η αίτηση είναι απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του εν λόγω "Φακέλου Συμμόρφωσης", κατά του οποίου δεν προβάλλεται λόγος ακυρώσεως.

11. Επειδή, από τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 και 2, καθώς και των άρθρων 79 παρ. 8 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος προκύπτει ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός ανατίθεται στην Πολιτεία, που οφείλει να θεσπίζει τις αναγκαίες ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, οι άριστοι δυνατοί όροι διαβίωσης του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα ολοκληρωμένα χωρικά σχέδια, καθώς και τα προβλεπόμενα από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία εργαλεία ειδικού ή τοπικού σχεδιασμού, χωρικού και πολεοδομικού, τα οποία εξειδικεύουν τους στόχους, τις κατευθύνσεις, τα προγράμματα και τα μέτρα των υπερκειμένου επιπέδου σχεδίων, σύμφωνα με την ιεράρχηση που προβλέπει ο νόμος. Προς τα σχέδια αυτά πρέπει να εναρμονίζονται έργα και δραστηριότητες, ως προς τα οποία εκδίδεται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ΣΤΕ 2152/2015 Ολομ., βλ. και 3920/2010 Ολομ., 1569/2005 Ολομ., 2489/2006 Ολομ.). Στα υπερκειμένου επιπέδου σχέδια περιλαμβάνονται και τα ρυθμιστικά σχέδια, όπως τα εκάστοτε ισχύοντα Ρυθμιστικά Σχέδια της Αθήνας, τα οποία δεσμεύουν τη Διοίκηση κατά την άσκηση της κανονιστικής της εξουσίας ή την έκδοση ατομικών πράξεων (ΣΤΕ 2152/2015 Ολομ., 604/2002 Ολομ., 2403/1997 Ολομ.).

12. Επειδή, με το ν. 4277/2014 (1ο μέρος, άρθρα 1 - 41, Α' 156) εγκρίθηκε το Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής (νέο ΡΣΑ), το οποίο επέχει ταυτοχρόνως, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4, και θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Αττικής. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 4277/2014, το νέο Ρ.Σ.Α. «... είναι το σύνολο των στόχων, των κατευθύνσεων πολιτικής, των προτεραιοτήτων, των μέτρων και των προγραμμάτων που προβλέπονται από το νόμο αυτό ως αναγκαίων για τη χωροταξική, πολεοδομική και οικιστική οργάνωση της Αττικής και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης». Από τις επιμέρους διατάξεις του νέου ΡΣΑ προκύπτει ότι ο βαθμός εξειδίκευσης αυτών των στόχων, κατευθύνσεων, μέτρων και προγραμμάτων ποικίλλει και κυμαίνεται από βασικές διακηρύξεις μέχρι την πρόβλεψη συγκεκριμένων μέτρων για την πραγμάτωση των στόχων και προγραμμάτων που εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις του νέου Ρ.Σ.Α. Εξάλλου, η, καταρχήν, κατασκευή και λειτουργία Κέντρου Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού («της Α.Ε.Κ.», κατά τη διατύπωση του νέου Ρ.Σ.Α.) στην παρακείμενη του Άλσους Νέας Φιλαδέλφειας περιοχή συνδέεται με πολλούς από τους στόχους,

προγράμματα και κατευθύνσεις του νέου Ρ.Σ.Α. και, μάλιστα, όχι μόνο με όσες από αυτές έχουν γενικό χαρακτήρα, αλλά και με διατάξεις του που εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις αυτές. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνεται η αξιοποίηση και εντατικοποίηση της χρήσης των ολυμπιακών εγκαταστάσεων και των άλλων αθλητικών υποδομών (άρθρο 4 παρ. 4 περ. ζ'), όπως είναι το γήπεδο της Α.Ε.Κ., βασικό στοιχείο της μητροπολιτικής αθλητικής υποδομής της Αθήνας, το οποίο, μετά την επέκτασή του το έτος 1979, ήταν το μεγαλύτερο γήπεδο της Αθήνας με δυνατότητα υποδοχής 35.000 θεατών (27.000 μετά την εγκατάσταση καθισμάτων), η δε κατεδάφισή του το έτος 2003 ουδέποτε υποδήλωσε εγκατάλειψη του στόχου επανασχεδιασμού και ανακατασκευής του ώστε να συνεχίσει να διαδραματίζει τον ίδιο ρόλο (βλ. ΣΤΕ 2153/2015 Ολομ.). Προβλέπεται ακόμη η προώθηση προγράμματος οργάνωσης υπερτοπικών πόλων αναψυχής και περιαστικών μητροπολιτικών πάρκων πρασίνου (άρθρο 18 παρ. 4 περ. α'), ενώ στα Αστικά Μητροπολιτικά Πάρκα συμπεριλαμβάνονται (Παράρτημα VII), μεταξύ άλλων, αυτά του Ελληνικού, των Τουρκοβουνίων - Αττικό Άλσος κ.λπ., καθώς και το Μητροπολιτικό Πάρκο Νέας Φιλαδέλφειας (Παράρτ. VII παρ. 3), ως προς το οποίο υπάρχει η εξής ειδική πρόβλεψη: «Πρωθείται η ανάπτυξή του με χρήσεις πολιτισμού, αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας και αναψυχής. Η ανάδειξη του άλσους Φιλαδέλφειας σε μητροπολιτικό πάρκο συνδυάζεται με την κατασκευή και λειτουργία του Κέντρου Αθλητισμού Μνήμης και Πολιτισμού της Α.Ε.Κ., καθώς και τις αναγκαίες και προβλεπόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, χώρους και υποδομές στάθμευσης αλλά και την ανάπλαση στην ευρύτερη περιοχή».

13. Επειδή, στο άρθρο 42 του ίδιου ν. 4277/2014, που δεν εντάσσεται συστηματικά στο νέο ΡΣΑ, αλλά αποτελεί συνέχειά του, ορίζονται τα εξής: «1. Έκταση συνολικού εμβαδού 29.121 τ.μ. περίπου, η οποία βρίσκεται στο Δήμο Νέας Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας Αττικής, όπως αυτή ρυθμίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 4 και εμφανίζεται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα του παρόντος, παραχωρείται κατά χρήση, διοίκηση και διαχείριση στο ερασιτεχνικό αθλητικό σωματείο με την επωνυμία «Αθλητική Ένωση Κωνσταντινουπόλεως» που ιδρύθηκε με την αριθ. 3844/1924 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών με έδρα τη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής, για την εκπλήρωση του καταστατικού της σκοπού και την ανέγερση στην παραπάνω έκταση Κέντρου Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού με την επωνυμία «Αγία Σοφία - Νέα Φιλαδέλφεια». 2. Για την εκπλήρωση των σκοπών της παραχώρησης της παραγράφου 1 και των ειδικότερων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει το ερασιτεχνικό αθλητικό σωματείο με τη σύμβαση της παραγράφου 3 [προγραμματικές συμβάσεις με δημοσίους φορείς κ.λπ.], το τελευταίο δύναται να αποδέχεται δωρεές ή χορηγίες από τρίτους, να εκχωρεί δικαιώματα και υποχρεώσεις σε τρίτους, να συμβάλλεται με αυτούς και εν γένει να προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια που συντείνει στην εκπλήρωση των σκοπών της παραγράφου 1 ... 3. ... 4. Στην περιοχή της παραγράφου 1, αίρονται ο χαρακτηρισμός και οι δεσμεύσεις που ορίστηκαν με το από 13.3.1915 βασιλικό διάταγμα (Α' 105/18.3.1915) και την αριθμ. 108424/13.9.1934 απόφαση (Β'

133/16.10.1034) [περιορισμοί από τη δασική νομοθεσία] λόγω εκπλήρωσης του σκοπού για τον οποίο επιβλήθηκαν και εγκρίνεται η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Ν. Φιλαδέλφειας με την επέκταση και τη μετατόπιση ρυμοτομικών και οικοδομικών γραμμών, όπως οι ρυθμίσεις αυτές φαίνονται στο από Φεβρουάριο 2014 τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με τίτλο “Τροποποίηση Ρυμοτομικού Σχεδίου επί των οδών Φωκών, Καππαδοκίας και Ατταλείας του δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας Αττικής”, και το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος. Πέραν της περιοχής της παρ. 1 του παρόντος διασφαλίζεται ο δασικός χαρακτήρας του άλσους ως προς το λοιπό της έκτασης αυτού. Στην περιοχή αυτή καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι και περιορισμοί δόμησης και οι ακόλουθες επιτρεπόμενες χρήσεις γης: α) .... β) Επιτρεπόμενες χρήσεις γης αα) Αθλητικές χρήσεις με τις βοηθητικές τους εξυπηρετήσεις (αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, ιατρεία, σουίτες VIP, φυσιοθεραπευτήρια, γραφεία προπονητών και διαιτητών, γραφεία διοίκησης και προσωπικού, αποθήκες, συνεργεία, χώροι ελέγχου και χειρισμού των εγκαταστάσεων, χώροι TV και CCTV κ.λπ.), συνοδευτικές χρήσεις των κυρίως αθλητικών χρήσεων με τους αντίστοιχους κλειστούς διαδρόμους (όπως χώροι μέσων μαζικής ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, προπονητών, διαιτητών, αίθουσες συσκέψεων και προβολών, γραφεία εξυπηρέτησης ομάδων, χώροι άθλησης και υγιεινής, γυμναστήριο, spa, χαμάμ, χώροι εξυπηρέτησης θεατών και επισήμων, κυλικεία, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων), καθώς και οι ακόλουθες συμπληρωματικές λειτουργίες με τους αντίστοιχους κλειστούς διαδρόμους: πολιτιστικές χρήσεις (όπως μουσεία), χώροι αναψυχής, εμπορικά καταστήματα (με εξαίρεση τις υπεραγορές και τα πολυκαταστήματα) και καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, εκθεσιακοί χώροι, εστιατόρια. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω επιτρεπομένων χρήσεων για τις συμπληρωματικές λειτουργίες, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 15% του ανώτατου επιτρεπόμενου συντελεστή δόμησης ββ) Ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης των αυτοκινήτων ορίζεται συνολικά στις εκατόν ογδόντα θέσεις για την περιοχή που ρυθμίζεται με το παρόν και σε διακόσιες θέσεις στάθμευσης, οι οποίες πρέπει να βρίσκονται σε ιδιόκτητο ακίνητο, που να βρίσκεται εκτός των ορίων του άλσους και να μην απέχει από τις εξυπηρετούμενες εγκαταστάσεις πλέον των χιλίων μέτρων και οι οποίες θα πρέπει να έχουν εξασφαλιστεί κατά την έκδοση της άδειας λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων ... γγ) ... δδ) Για τη λειτουργική ενσωμάτωση των επιτρεπόμενων χρήσεων στον αστικό ιστό, επιτρέπεται επίσης η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και των περιμετρικών πεζοδρόμων με την πραγματοποίηση εκσκαφών έως 5 μέτρα και επιχώσεων έως δύο μέτρα ... 5 α. Οι περιβαλλοντικοί όροι για τη δημιουργία των εγκαταστάσεων εγκρίνονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4014/2011 (Α΄ 209), ύστερα από την υποβολή και την αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στη ΜΠΕ, εκτός των άλλων, προβλέπονται πρόσθετοι ειδικοί όροι περιβαλλοντικής προστασίας,

καθώς και πρόσφορα και κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία σχετίζονται ιδίως: α) με την πύκνωση και επαύξηση των χώρων πρασίνου στο υπόλοιπο άλσος της Νέας Φιλαδέλφειας, β) με την εντατικοποίηση της συνέχειας και της λειτουργίας του άλσους ως δασικού οικοσυστήματος, γ) με την ενίσχυση της αντιπυρικής προστασίας του και δ) με κάθε συναφές μέτρο που διασφαλίζει την αναγκαία αντιστάθμιση και αποκαθιστά το περιβαλλοντικό ισοζύγιο στο άλσος της Νέας Φιλαδέλφειας. β. ... 6. ... 7. ... ». Όπως, εξάλλου, προκύπτει από το συνοδευτικό των ως άνω ρυθμίσεων τοπογραφικό διάγραμμα, με τις ως άνω ρυθμίσεις του άρθρου 42 του ν. 4277/2014 επιχειρήθηκε η εν μέρει προς βορρά μετατόπιση της ισχύουσας ρυμοτομικής γραμμής στη νότια πλευρά του χώρου που καταλάμβανε το γήπεδο της Α.Ε.Κ. πριν από την κατεδάφισή του και η σύμπτωσή της με την οικοδομική γραμμή στο νοτιοανατολικό όριο του χώρου αυτού κατά τρόπο ώστε να διευρύνεται σημαντικά ο κοινόχρηστος χώρος μπροστά από το χώρο του γηπέδου και στη γωνία με την οδό Πατριάρχου Κωνσταντίνου. Περαιτέρω, μετατοπίζεται προς ανατολάς η οικοδομική γραμμή επί της οδού Καππαδοκίας στη δυτική πλευρά του χώρου, η οποία συνέπιπτε με τη διατηρούμενη στην ίδια θέση ρυμοτομική γραμμή κατά τρόπο ώστε μεταξύ της οικοδομικής και της ρυμοτομικής γραμμής να παρεμβάλλεται χώρος 6,00 μ. Αντιστοίχως, όμως, στην ανατολική πλευρά μετατοπίζεται εντός του Άλσους η οικοδομική γραμμή και η συμπίπτουσα με αυτή ρυμοτομική γραμμή, ενώ σε απόσταση 10 μ. από τη γραμμή αυτή τοποθετείται άλλη ρυμοτομική γραμμή, ομοίως εντός του Άλσους, και δημιουργείται με τον τρόπο αυτό πεζόδρομος πλάτους 10 μ. στο εσωτερικό του. Τέλος, στη βόρεια πλευρά του χώρου του γηπέδου παραμένει η ισχύουσα νότια, εν σχέσει με το Άλσος, οικοδομική και ρυμοτομική γραμμή και επαναχαράσσεται η προβλεπόμενη από το από 11.5.1960 β. δ/γμα, αν και μη διανοιγείσα έκτοτε στο σημείο εκείνο, οδός (βλ. ΣτΕ 2153/2015 Ολομ.), ως πεζόδρομος πλάτους 10 μ., μεγάλο τμήμα του οποίου είχε, όμως, ήδη χαραχθεί με το διάταγμα εκείνο ως οδός Ατταλείας. Ενόψει τούτων, οι ως άνω ρυμοτομικές ρυθμίσεις του άρθρου 42 του ν. 4277/2014, επιφέρουν μείωση της επιφάνειας του Άλσους κατά 4.793 τ.μ., δηλαδή, κατά τι μικρότερη του 1,4% της συνολικής επιφάνειας του (βλ. ΣτΕ 3089/2017, 2153/2015 Ολομ., σκ. 8).

14. Επειδή, όπως έχει κριθεί και, μάλιστα, εν αναφορά προς το συγκεκριμένο έργο του Κέντρου της ΑΕΚ (ΣτΕ 3089/2017), κατά την έννοια των διατάξεων της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 197), με την οποία καθιερώθηκε η υποχρέωση προηγούμενης εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που τεκμαίρεται ότι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, εφόσον ανωτέρου επιπέδου σχέδιο ή πρόγραμμα δεκτικό εξειδικεύσεως μέσω πράξεων κατωτέρου επιπέδου σχεδιασμού, περιλαμβάνει επί μέρους σχέδιο ως διακεκριμένο υποσύνολο, ειδικώς ρυθμιζόμενο, και έχει υπαχθεί στη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών του συνεπειών βάσει της ως άνω οδηγίας τόσο κατά το γενικό του μέρος όσο και κατά το ρυθμιζόμενο διακεκριμένο υποσύνολό του, που έχει ειδικώς μελετηθεί, τυχόν κατωτέρου επιπέδου

σχέδιο που αφορά ειδικώς στο εν λόγω υποσύνολο δεν υπόκειται σε περαιτέρω εκτίμηση των συνεπειών του κατά την οδηγία αυτή, εφόσον εξαντλείται σε εξειδίκευση και εφαρμογή των σχετικών ειδικών ρυθμίσεων του ανωτέρου επιπέδου σχεδίου.

15. Επειδή, πριν από την έκδοση του ως άνω ν. 4277/2014 είχε καταρτισθεί, κατά τα προαναφερόμενα, Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ν. ΡΣΑ κατά το σύστημα που καταστρώνει η ως άνω οδηγία και η εκδοθείσα για την ενσωμάτωσή της ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (Β΄ 1225). Η ΣΜΠΕ εγκρίθηκε με το άρθρο 38 του ίδιου νόμου, μεταξύ δε των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων που ορίστηκαν ως εφαρμοστέες στα έργα που θα εκτελεστούν κατ' εφαρμογή του ν. ΡΣΑ, είναι, προκειμένου περί των Μητροπολιτικών Πάρκων όπως το Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας, η θέσπιση ειδικών ρυθμίσεων για τη δόμηση και τα χαρακτηριστικά του αρχιτεκτονικού έργου, που να συνάδουν με τη φυσιογνωμία καθενός από αυτά (άρθρο 38 παρ. 10 περ. ε΄). Ειδικώς, εξάλλου, το Μητροπολιτικό Πάρκο της Νέας Φιλαδέλφειας, μνημονεύεται στην ίδια τη Σ.Μ.Π.Ε. (κεφάλαιο 5 «περιγραφή του ΡΣΑ» και, ειδικότερα, στο (υπο)κεφάλαιο Ε΄ («Περιβαλλοντικές πολιτικές»), όπου αναφέρονται τα εξής (σελ. 5-37 και 5-38): «Παράρτημα Άρθρου 18 (Παραγράφου 4α) 1. Ο σχεδιασμός και η διαχείριση των αστικών και περιαστικών Μητροπολιτικών Πάρκων αποτελεί ιδιαίτερο σκέλος των Μητροπολιτικών Παρεμβάσεων του ΡΣΑ, σε συνέχεια του συστήματος υπερτοπικών πόλων ήπιων χρήσεων πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.1515/85 (ΡΣΑ/85). Η υλοποίηση των Μητροπολιτικών Πάρκων εντάσσεται στις προτεραιότητες από περιβαλλοντική, κοινωνική και αναπτυξιακή άποψη. 2. ... 3. Ως Αστικά Μητροπολιτικά Πάρκα της Αττικής, προσδιορίζονται οι εξής εκτάσεις: I. ... VII. Μητροπολιτικό Πάρκο Νέας Φιλαδέλφειας: Προωθείται η ανάπτυξη του με χρήσεις πολιτισμού, αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας και αναψυχής. Η ανάδειξη του άλσους Φιλαδέλφειας σε μητροπολιτικό πάρκο συνδυάζεται με την κατασκευή και λειτουργία του Κέντρου Αθλητισμού Μνήμης και Πολιτισμού της ΑΕΚ, καθώς και τις αναγκαίες και προβλεπόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, χώρους και υποδομές στάθμευσης αλλά και την ανάπλαση στην ευρύτερη περιοχή». Αναφορά, εξάλλου, στο μητροπολιτικό πάρκο της Νέας Φιλαδέλφειας υπάρχει στον πίνακα 4.4.4.6 «Μέτρα και κατευθύνσεις του ΡΣΑ 2021 σε συνάφεια με το ΠΕΠ Αττικής» (σελ. 4-129). Περαιτέρω, καθόσον αφορά το σύνολο των Μητροπολιτικών Πάρκων της Αθήνας, αλλά και αυτό της Νέας Φιλαδέλφειας, στο οποίο γίνεται ρητή αναφορά, στο κεφάλαιο 7 της Σ.Μ.Π.Ε. («Αναλυτική περιγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΡΣΑ 2021 - Κατευθύνσεις και μέτρα αντιμετώπισης») και ειδικότερα στο (υπο)κεφάλαιο Ε΄ («Περιβαλλοντικές πολιτικές») αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής : «... Στο παράρτημα του άρθρου 18 ... περιέχονται κατευθύνσεις ανάπτυξης και σχεδιασμού για τα αστικά και περιαστικά Μητροπολιτικά Πάρκα. Για τα αστικά Πάρκα δίνονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις: • ... • Μητροπολιτικό Πάρκο Νέας Φιλαδέλφειας: Προωθείται η ανάπτυξη του με χρήσεις πολιτισμού, αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας και αναψυχής, σε συνδυασμό με το Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και

Πολιτισμού της ΑΕΚ, και την ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής...» και, περαιτέρω, «... στη διαδικασία του σχεδιασμού των Μητροπολιτικών Πάρκων αναμένεται να εξειδικευθεί ο χαρακτήρας των επιτρεπόμενων χρήσεων και να προβλεφθούν ρυθμίσεις σχετικά με τη δόμηση, με βασικό άξονα τη διατήρηση του ήπιου χαρακτήρα των χρήσεων, τις περιορισμένες δυνατότητες δόμησης και τον αρχιτεκτονικό έλεγχο των νέων κτιριακών υποδομών... Ως προς τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις σε τοπικό επίπεδο από τις επιμέρους χωροθετήσεις και έργα, επιβάλλεται η λήψη των κατάλληλων μέτρων μέσω της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση επιμέρους έργων» (σελ. 7-42). Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι το Ν.Ρ.Σ.Α. υποβλήθηκε πράγματι σε Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Περαιτέρω, η επιχειρηθείσα με το άρθρο 42 παρ. 4 του ν. 4277/2014 μετατόπιση και επέκταση ρυμοτομικών και οικοδομικών γραμμών στην περιοχή της ρητώς προβλεπόμενης μητροπολιτικής παρέμβασης του Άλσους Νέας Φιλαδελφείας δεν προϋπέθετε, κατά τα εκτιθέμενα στη σκέψη 14, την εκπόνηση νέας Σ.Μ.Π.Ε., πέραν, δηλαδή, αυτής που είχε ήδη εκπονηθεί για το ίδιο το ν. Ρ.Σ.Α. και είχε προβλέψει και μελετήσει όχι μόνο το επίμαχο αθλητικό κέντρο, αλλά και τις βασικές χρήσεις γης (πολιτισμού, αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας και αναψυχής), καθώς και την ανάπλαση της περιοχής που το περιβάλλει. Τούτο δε, για το λόγο ότι η μετατόπιση αυτή συνιστά εντοπισμένη τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής και δεν αποτελεί παρά εξειδίκευση και εφαρμογή της ως άνω υπαχθείσης σε Σ.Μ.Π.Ε. μητροπολιτικής παρέμβασης, οι επιπτώσεις της οποίας στο περιβάλλον, ως σχεδίου, έχουν μελετηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, περαιτέρω δε, με την τροποποίηση, καθορίζονται, εντός του πλαισίου του ν. Ρ.Σ.Α., οι ακριβείς χρήσεις γης, τα ακριβή πολεοδομικά μεγέθη και η ακριβής όδευση των ρυμοτομικών γραμμών που θα υλοποιήσουν την ήδη προβλεφθείσα από το ν. Ρ.Σ.Α. και υπαχθείσα σε Σ.Μ.Π.Ε. ανάπλαση. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι η επιχειρηθείσα με το άρθρο 42 παρ. 4 του ν. 4277/2014 χάραξη των ρυμοτομικών και ρυμοτομικών γραμμών, δηλαδή το σχέδιο επί του οποίου στηρίζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις, πάσχει λόγω μη εκπονήσεως ΣΜΠΕ (βλ. ΣΤΕ 3089/2017).

16. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου “Κέντρο Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής” κινήθηκε, σύμφωνα με τα ανωτέρω, με την υποβολή, με το 133/30.3.2015 έγγραφο της δεύτερης παρεμβαίνουσας «Δ. Α.Ε.» προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του (τότε) Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της από μηνός Μαρτίου 2015 μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το έργο, επί της οποίας ακολούθησε διαδικασία διαβουλεύσεως. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε με την έκδοση της πρώτης προσβαλλόμενης 17282/1.4.2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του “Κέντρου

Αθλητισμού, Μνήμης και Πολιτισμού στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής”. Ακολούθησε η κατάρτιση του “Φακέλου Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού”, σύμφωνα με όσα εκτίθενται ειδικότερα στη δέκατη σκέψη, και η υποβολή του στη Διοίκηση. Περαιτέρω, και καθ’ όσον αφορά το οδικό δίκτυο που θα περιβάλλει το περιβαλλοντικώς αδειοδοτούμενο έργο, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι, αφενός, έχει καταρτισθεί Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και για το έργο “Ταπείνωση και κάλυψη τμήματος οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου στη Νέα Φιλαδέλφεια”, η οποία ήταν σε γνώση της Διοίκησης κατά την έκδοση της πρώτης προσβαλλόμενης πράξης, γίνεται δε επίκλησή της στο προοίμιο (στ. 25 xii) της τελευταίας, χωρίς, πάντως, να έχουν εγκριθεί οι οικείοι περιβαλλοντικοί όροι, αφετέρου δε εκδόθηκε η τρίτη προσβαλλόμενη ΔΟΥ/οικ/3246/15.6.2017 απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με την οποία εγκρίθηκε η υψομετρική μελέτη των δύο αδιάνοικτων πεζοδρόμων του ΟΤ 295, που διαμορφώθηκαν με την τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας, επιχειρηθείσα, κατά τα προεκτιθέμενα, με το άρθρο 42 παρ. 4 του ν. 4277/2014. Τέλος, εκδόθηκαν οι ταυτάρια 85/25.7.2017 πράξεις της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ, έγκριση και άδεια δόμησης του Κέντρου της ΑΕΚ οι οποίες αποτελούν την τέταρτη και την πέμπτη προσβαλλόμενη πράξη αντιστοίχως.

17. Επειδή, με την αίτηση προβάλλεται σειρά λόγων ακυρώσεως σχετικών με την αρτιότητα των μελετών που συνάπτονται με το οδικό δίκτυο πέριξ του υπό κατασκευήν Κέντρου της ΑΕΚ. Μέρος των λόγων αυτών αναφέρεται στο έργο της ταπείνωσης και κάλυψης τμήματος της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, ως προς το οποίο, όμως, όπως και οι αιτούντες συνομολογούν, δεν έχει ακόμη εκδοθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων, και μάλιστα, προσβαλλόμενη με την αίτηση και, επομένως, η νομιμότητα των επί μέρους ρυθμίσεων κατασκευής και λεπτομερειών του δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης. Και γίνεται, μεν, κατά τα προαναφερόμενα, μνεία της σχετικής με το έργο αυτό Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο προοίμιο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του κυρίως έργου, τούτο όμως έχει την έννοια ότι το περιεχόμενο της μελέτης αυτής έχει συνεκτιμηθεί προκειμένου να διαμορφωθεί το περιεχόμενο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του ίδιου του Κέντρου. Το γεγονός αυτό, ότι, δηλαδή έχει συνεκτιμηθεί η ΜΠΕ του έργου της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, τη νομιμότητα του οποίου αμφισβητούν οι αιτούντες, δεν προσάπτει, πάντως, πλημμέλεια στην εκπροθέσμως, άλλωστε, προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ. Αντιθέτως, η συνεκτίμησή του, τόσο κατά το στάδιο της εγκρίσεως των προσβαλλομένων περιβαλλοντικών όρων όσο και κατά την έκδοση των λοιπών προσβαλλομένων πράξεων, υπήρξε επιβεβλημένη από την διέπουσα την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων νομοθεσία [άρθρο 11 του ν. 4014/2011, του παραρτήματος ΙΙ του ίδιου νόμου, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, καθώς και της 170225/20.1.2014 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 135)], η οποία επιτάσσει, κατά την έννοιά της, να λαμβάνεται υπόψη με

κάθε δυνατή ακρίβεια, κατά τη μελέτη, το πραγματικό υπόβαθρο αναφοράς του έργου, στο οποίο περιλαμβάνονται άλλα έργα που έχουν ήδη εκτελεστεί ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, μελετηθεί ή αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικώς και αναμένεται να επιδράσουν στο έργο ή να επηρεαστούν από αυτό. Κατά συνέπεια, νομίμως ελήφθη υπόψη το έργο της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, οι προβαλλόμενοι κατά του οποίου λόγοι θα ήταν, άλλωστε, απορριπτέοι διότι πλήσσουν το ουσιαστικό και τεχνικό περιεχόμενο της σχετικής μελέτης, τούτο δε τόσο κατά το στάδιο της εκπροθέσμως προσβαλλομένης ΑΕΠΟ, όσο και κατά το στάδιο της τρίτης προσβαλλόμενης ΔΟΥ/οικ/3246/15.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών περί εγκρίσεως υψομετρικής μελέτης των δύο αδιάνοικτων πεζόδρομων του Ο.Τ. 295. Εξάλλου, οι σχετικοί με τον καθορισμό των υψομετρικών σταθμών λόγοι ακυρώσεως, οι οποίοι εκκινούν από την αντίστροφη εκδοχή, ότι, δηλαδή, μη νομίμως οι στάθμες του κυρίως έργου καθορίζονται χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η αδειοδότηση του έργου της ταπείνωσης της οδού Πατριάρχου Κωνσταντίνου, είναι επίσης απορριπτέοι, διότι, πέραν του ότι πλήσσουν την εκπροθέσμως προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, αυτή, πάντως, έχει εκδοθεί, κατά τα προαναφερόμενα, κατόπιν συνεκτιμήσεως της ΜΠΕ του έργου αυτού. Εφόσον, τέλος, ο λόγος έχει την έννοια ότι μη νομίμως τα αμφισβητούμενα οδικά έργα αδειοδοτούνται με διαφορετικές διαδικασίες, αυτός είναι και πάλι απορριπτέος, διότι από καμία διάταξη δεν απαγορεύεται η αυτοτελής περιβαλλοντική ή άλλη αδειοδότηση ορισμένου έργου χωρίς την ταυτόχρονη αδειοδότηση άλλων, που ενδεχομένως θα κατασκευαστούν εξαιτίας του ή σε συσχέτιση με αυτό, ιδίως, μάλιστα, όταν η προοπτική κατασκευής και η αναγκαιότητά τους είναι γνωστές στη Διοίκηση και έχουν και αυτές μελετηθεί στο πλαίσιο της εξέτασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του αδειοδοτούμενου έργου. Αντιθέτως, μάλιστα, η αυτοτελής περιβαλλοντική αδειοδότηση ενός έργου έναντι των συνδεομένων με αυτό μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να καθίσταται επιβεβλημένη από τη διαφορά της κλίμακας και των χαρακτηριστικών του, η οποία ενδέχεται να επιβάλλει την τήρηση διαφορετικής διαδικασίας και την εκπόνηση μελετών διαφορετικών προδιαγραφών και περιεχομένου.

18. Επειδή, με την αίτηση προβάλλεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις παραβιάζουν τις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 9 (περί προστασίας του αθλητισμού), 21 παρ. 3 (περί κρατικής μέριμνας για την υγεία και προστασία της νεότητας) και 24 παρ. 1-2 (περί προστασίας του περιβάλλοντος) του Συντάγματος και αντιβαίνουν στους σκοπούς τόσο της αρχικής παραχώρησης της έκτασης από το Ελληνικό Δημόσιο προς το αθλητικό σωματείο της Α.Ε.Κ., η οποία είχε διενεργηθεί κατά το παρελθόν, όσο και της νέας παραχώρησης με το άρθρο 42 παρ. 1 του ν. 4277/2014. Τούτο, διότι το έργο αφορά γήπεδο αμιγώς επαγγελματικού ποδοσφαίρου και δεν προβλέπεται η χρήση του από κανένα τμήμα του ερασιτεχνικού σωματείου, με συνέπεια τη στέρηση της δυνατότητας ερασιτεχνικής άθλησης για τους κατοίκους, αλλά και την παραβίαση του καταστατικού του παρεμβαίνοντος σωματείου. Οι προσβαλλόμενες, όμως, πράξεις και, κατ' εξοχήν, η ΑΕΠΟ, επιτρέπουν τις χρήσεις γης που προβλέπει σχετικώς

το άρθρο 42 του ν. 4277/2014, εξειδικεύοντας, κατά τούτο, το ν. ΡΣΑ, όπως είναι, άλλωστε, και συνταγματικώς επιβεβλημένο (βλ. ανωτέρω σκέψη 11) μεταξύ δε των επιτρεπομένων χρήσεων είναι και οι αθλητικές, με τις βοηθητικές τους εξυπηρετήσεις, οι οποίες, κατά τον ισχύοντα σχεδιασμό, οφείλουν να έχουν υπερτοπικό και, μάλιστα, μητροπολιτικό χαρακτήρα. Οι χρήσεις αυτές προβλέπονται, εξάλλου, από τον ίδιο το ν. 4277/2014, ο οποίος ορίζει παραλλήλως (άρθρο 42 παρ. 1) ότι η παραχώρηση της επίμαχης έκτασης απέβλεψε και στην εκπλήρωση των καταστατικών σκοπών του ερασιτεχνικού σωματείου της ΑΕΚ και, επομένως, θεωρούνται αυταποδείκτως ως συμβατές με τους καταστατικούς αυτούς σκοπούς από τον ίδιο το νομοθέτη. Το ζήτημα, τέλος, αν και σε ποιό βαθμό θα αναπτύσσονται εκεί και ερασιτεχνικές αθλητικές δραστηριότητες, και υπό την εκδοχή ότι θα ήταν εν προκειμένω κρίσιμο, δεν αποτελεί, πάντως, αντικείμενο ούτε της ΑΕΠΟ, η οποία αδειοδοτεί περιβαλλοντικώς το, καταρχήν, προβλεπόμενο από το νόμο έργο, ούτε πολύ περισσότερο, των λοιπών προσβαλλομένων πράξεων. Πρέπει, επομένως και οι λόγοι αυτοί να απορριφθούν.

19. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη άδεια δόμησης εκδόθηκε μη νομίμως, διότι το ακίνητο επί του οποίου επιτρέπεται η κατασκευή του επίμαχου έργου αποτελεί ακίνητο εκτός συναλλαγής, τούτο δε συνιστά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 175 (απαγόρευση διάθεσης εκ του νόμου), 966 και 971 (πράγματα εκτός συναλλαγής) του Αστικού Κώδικα. Παραβιάζονται, επίσης, κατά τα προβαλλόμενα, όσα ορίσθηκαν στην 62032/2.9.1934 απόφαση του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως, με την οποία τμήμα της έκτασης που είχε αφιερωθεί στη δημιουργία και επέκταση προσφυγικού συνοικισμού, εμβαδού 26.621,50 τ.μ., παραχωρήθηκε, στη συνέχεια, δωρεάν στην ΑΕΚ προς ανέγερση των αθλητικών της εγκαταστάσεων (βλ., ως προς την απόφαση αυτή, ΣτΕ 2153/2015 σκ. 5). Οι προσβαλλόμενες πράξεις, όμως, έχουν ως νόμιμο έρεισμα το άρθρο 42 του ν. 4277/2014, δηλαδή διατάξεις τυπικού νόμου που ρυθμίζουν ειδικώς το συγκεκριμένο έργο, των οποίων το κύρος δεν επηρεάζεται, πάντως, από τις προβλέψεις του Αστικού Κώδικα, δηλαδή ομοίως τυπικού νόμου, που αναφέρονται στα εκτός συναλλαγής πράγματα. Ούτε, εξάλλου, θα ήταν νοητό να καθίσταται ανίσχυρος ο ως άνω τυπικός νόμος για το λόγο ότι ρυθμίζει το ίδιο θέμα κατά τρόπο που αποκλίνει του περιεχομένου προγενέστερης υπουργικής απόφασης. Οι σχετικοί λόγοι ακυρώσεως είναι, κατά συνέπεια, απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Είναι, ομοίως, αβάσιμοι οι συναφείς ισχυρισμοί των αιτούντων, σύμφωνα με τους οποίους η εκμετάλλευση του χώρου από ανώνυμη, κερδοσκοπική εταιρεία θίγει το δημόσιο συμφέρον, αφού, πάντως, οι διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 2 του ν. 4277/2014 παρέχουν τη δυνατότητα στο σωματείο της ΑΕΚ να συνάπτει συμβάσεις με τρίτους με αντικείμενο την εκπλήρωση των σκοπών της παραχώρησης, οι διατάξεις δε αυτές, μη αποκλείοντας τις κερδοσκοπικές εταιρείες ως αντισυμβαλλομένους της ΑΕΚ, σε κανένα υπέρτερης ισχύος κανόνα δικαίου δεν αντίκεινται.

20. Επειδή, στο άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 4030/2011 (Α΄ 249), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 παρ. 1 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174), ορίζεται ότι “Για τη χορήγηση έγκρισης δόμησης, υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά και μελέτες: α) Αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα ... β) ... γ) ... Επίσης υποβάλλονται τίτλος ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας ή κτηματογραφικό απόσπασμα για κάθε ακίνητο ...”. Περαιτέρω, στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου 3 του ν. 4030/2011 ορίζεται ότι “Για την έκδοση άδειας δόμησης υποβάλλονται η έγκριση δόμησης ... και τα ακόλουθα δικαιολογητικά και μελέτες ...: α) Αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα ...”. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στην παρεμπόδιση της δόμησης επί αλλοτρίου ακινήτου, αλλά δεν ιδρύουν υπέρ της πολεοδομικής αρχής αρμοδιότητα να αποφαινεται επί ζητημάτων ιδιωτικού δικαίου, παρά μόνον παρεμπιπτόντως, στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την άσκηση της διοικητικής της αρμοδιότητας. Όπως, ειδικότερα, έχει κριθεί (πρβλ. ΣτΕ 4762/2014 7μ.), εφόσον εγείρονται σοβαρές αμφισβητήσεις ή αμφιβολίες ως προς την έκταση ή την κυριότητα του οικοπέδου, για το οποίο ζητείται η χορήγηση οικοδομικής άδειας, ή ως προς την ύπαρξη εν γένει δικαιωμάτων, εμπραγμάτων ή άλλων, που επηρεάζουν τη δόμηση του οικοπέδου, η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, προκειμένου να αποφασίσει εάν θα προβεί ή όχι στην έγκριση δόμησης, έχει υποχρέωση να εξετάσει και να κρίνει παρεμπιπτόντως το ζήτημα αυτό, του οποίου, πάντως, η τελική επίλυση ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Αναλόγως του πορίσματος της παρεμπιπτούσας αυτής έρευνας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, να προβεί στην έγκριση δόμησης και ακολούθως να εκδώσει την άδεια ή να αρνηθεί τη χορήγησή της, μπορεί δε κατ’ αρχήν να προβεί και στην ανάκληση χορηγηθείσας αδειάς.

21. Επειδή, κατ’ επίκληση των ως άνω διατάξεων προβάλλεται ότι η τέταρτη και η πέμπτη προσβαλλόμενη πράξη (έγκριση και άδεια δόμησης) παραβιάζουν τις διατάξεις αυτές λόγω έλλειψης νομιμοποίησης των φερομένων ως δικαιούχων του έργου. Ειδικότερα, οι αιτούντες προβάλλουν ότι, σύμφωνα με την 8648/2017 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η από 3.2.2015 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του σωματείου της Α.Ε.Κ., με την οποία εγκρίθηκε η από 3.2.2015 σύμβαση μεταξύ των παρεμβαινόντων περί παραχωρήσεως της χρήσης, διοίκησης και διαχείρισης της έκτασης του έργου στη δεύτερη ως άνω εταιρεία, που ανέλαβε την κατασκευή και εκμετάλλευση του έργου, είναι ανυπόστατη, καθόσον η Γ.Σ. συγκλήθηκε με την επίσης ανυπόστατη από 21.1.2015 απόφαση του Δ.Σ., η οποία (α) λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο, λόγω έλλειψης διοίκησης του σωματείου, δοθέντος ότι τα εναπομείναντα τακτικά μέλη του Δ.Σ. ήταν λιγότερα των 15 που προβλέπονται από το καταστατικό του σωματείου, και (β) δεν λήφθηκε από την προβλεπόμενη στο καταστατικό απαρτία των 8 μελών του Δ.Σ., δεδομένου ότι μεταξύ των 9 μελών που έλαβαν την από 21.1.2015 απόφαση του Δ.Σ. περιλαμβάνονταν 4 έκπτωτα μέλη. Συνεπώς, η γενομένη παραχώρηση με την από 3.2.2015 σύμβαση πάσχει ακυρότητα, η δε υπεισέλευση της εταιρείας «Δικέφαλος Α.Ε.» στη θέση του παραχωρησιούχου και κυρίου του έργου,

κατά τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 4277/2014, δεν είναι σύννομη, διότι πηγάζει από απόφαση η οποία ελήφθη σε ανυπόστατη γενική συνέλευση. Συναφείς λόγοι προβάλλονται και ως προς το φυσικό πρόσωπο που έδρασε ως πρόεδρος και νόμιμος εκπρόσωπος του σωματείου της Α.Ε.Κ., για τον οποίο προβάλλεται ότι είχε αυτοδικαίως εκπέσει από την ιδιότητα του μέλους της διοίκησης του σωματείου της Α.Ε.Κ. λόγω κατοχής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Για τους δύο ως άνω λόγους, προβάλλεται ότι οι προσβαλλόμενες έγκριση και άδεια δόμησης, οι οποίες εκδόθηκαν κατόπιν αιτήσεως συνυποβληθείσης από τον ως άνω εκπρόσωπο του σωματείου της ΑΕΚ και την δεύτερη παρεμβαίνουσα εταιρεία «Δ. Α.Ε.», δηλαδή πρόσωπα μη νομιμοποιούμενα προς τούτο, είναι παράνομες και ακυρωτές. Τα ζητήματα, όμως, αυτά δεν συνδέονται με την, μη εν προκειμένω αμφισβητούμενη, κυριότητα ή με το ακριβές εμβαδόν του επίμαχου ακινήτου αλλά με τη συνδρομή ιδιοτήτων που επιτρέπουν σε φυσικά πρόσωπα να μετέχουν σε όργανα διοίκησης ιδιωτικών νομικών προσώπων ή να τα εκπροσωπούν, καθώς και με διαδικασίες στο εσωτερικό των εν λόγω νομικών προσώπων, δεν μπορούν δε, καταρχήν, να ελεγχθούν παρεμπιπτόντως από την πολεοδομική αρχή, προκειμένου αυτή να ασκήσει την αρμοδιότητα έγκρισης δόμησης. Και τούτο, διότι η σχετική παρεμπίπτουσα αρμοδιότητα της πολεοδομικής υπηρεσίας επί ιδιωτικού δικαίου ζητημάτων οριοθετείται από το σκοπό που επιβάλλει τη νομοθετική καθιέρωσή της, την παρεμπόδιση, δηλαδή, της ανοικοδόμησης αλλοτρίων ακινήτων από τρίτους. Δεν εμπίπτει, επομένως, στην αρμοδιότητα αυτή η έρευνα ιδιοτήτων φυσικών προσώπων και διαδικασιών, οι οποίες διασφαλίζουν την έγκυρη εκδήλωση της βούλησης νομικών προσώπων κατά το αστικό ή εμπορικό δίκαιο, πολύ περισσότερο όταν η έρευνα αυτή θα προϋπέθετε την απόδειξη πραγματικών γεγονότων που η πολεοδομική υπηρεσία δεν είναι νοητό να διεξαγάγει. Περαιτέρω και, εν πάση περιπτώσει, οι αμφιβολίες ως προς το δικαίωμα της δεύτερης παρεμβαίνουσας να υποβάλει αίτηση για ανοικοδόμηση, οι οποίες είχαν γεννηθεί στη Διοίκηση σε χρόνο που δεν είχε καταρτισθεί η από 3.2.2015 σύμβαση με το παραχωρησιούχο αθλητικό σωματείο, όπως εκτίθεται στο από 14.2.2018 υπόμνημα των αιτούντων, νομίμως θεωρήθηκε σιωπηρώς ότι δεν συνέτρεχαν πλέον μετά την κατάρτιση της συμβάσεως αυτής, αφού, μάλιστα, στη διαδικασία που προηγήθηκε της έγκρισης και της άδειας δόμησης συνέπραξαν και όργανα του ίδιου του παραχωρησιούχου σωματείου κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται πλήρως ότι δεν επρόκειτο να επιτραπεί η ανέγερση κτιρίου από πρόσωπο στερούμενο σχετικού δικαιώματος. Υφ' οιανδήποτε, τέλος, εκδοχή, ακόμη, δηλαδή και αν η πολεοδομική αρχή εδικαιούτο, υπό τις ως άνω συνθήκες, να ελέγξει παρεμπιπτόντως το κύρος της από 3.2.2015 συμβάσεως, η σχετική με το ζήτημα αυτό 8648/2017 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, δημοσιευθείσα στις 20.9.2017, δηλαδή μετά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων δόμησης, δεν θα μπορούσε, προεχόντως για το λόγο αυτό, να ληφθεί υπόψη η δε έκδοσή της δεν καθιστά, για τους προεκτεθέντες λόγους, ακυρωτές για οψιγενή λόγο τις εν λόγω πράξεις. Τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι, όπως προβάλλεται με την παρέμβαση, εκδόθηκε, επίσης μεταγενεστέρως, νεώτερη, από 11-7-2017, απόφαση της Γενικής

Συνέλευσης του κατά σωματίου, με περιεχόμενο όμοιο με την προηγούμενη. Πρέπει, επομένως, και οι λόγοι αυτοί να απορριφθούν.

22. Επειδή, τέλος, προβάλλεται σειρά λόγων ακυρώσεως, σχετικών με τις συγκοινωνιακές υποδομές της περιοχής και την προσπελασιμότητα του έργου. Τα ζητήματα, όμως, αυτά έχουν αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο Μελέτης Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων, η οποία εντάσσεται στο Παράρτημα Γ΄ της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου, το ουσιαστικό περιεχόμενο της οποίας θα ήταν ακυρωτικώς ανέλεγκτο ακόμη και αν η ΑΕΠΟ είχε προσβληθεί εμπροθέσμως.

23. Επειδή, κατόπιν τούτων, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της και να γίνει δεκτή η ασηκούμενη παρέμβαση.